

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Monter konstrukcji linowych stałych (721502)

Takielarze i monterzy konstrukcji linowych

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Monter konstrukcji linowych stałych (721502)

Takielarze i monterzy konstrukcji linowych

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Monter konstrukcji linowych stałych (721502)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [689]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Montowanie, konserwowanie i naprawianie konstrukcji linowych stałych.	9
3.4. Kompetencje społeczne.....	12
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	12
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	13
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	13
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	13
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	14
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	15
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	16
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	17
7. SŁOWNIK POJĘĆ	18
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	19
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	21

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Monter konstrukcji linowych stałych 721502

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Montażysta.
- Monter konstrukcji linowych.
- Monter konstrukcji stalowych.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 7215 Riggers and cable splicers.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja F – Budownictwo.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w październiku 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Wiesław Janczyk – BEST-BUD, Radom.
- Bogusław Staniszewski – Kompleksowa Obsługa Inwestycji i Nieruchomości, Radom.
- Małgorzata Szpilska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Iwona Kacak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Dorota Koprowska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Mirosław Kijak – WG STUDIO Sp. z o. o., Radom.
- Jolanta Skoczylas – Zespół Szkół Budowlanych, Radom.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Jarosław Buczyński – Niezależny Samorządny Związek Zawodowy JSW S.A. KWK „Budryk”, Ornontowice.
- Elżbieta Próchenko – Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT, Siedlce.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Monter konstrukcji linowych stałych⁴ buduje i wyposaża w liny różne konstrukcje, np.: mosty i kładki, wiszące i podwieszane maszty (odciągi), wielkie namioty widowiskowe. Dobiera liny zgodnie z dokumentacją, sprawdza zakończenia lin (tuleje i kausze²), montuje liny, sprawdza je i odpowiednio napina. Wykonuje również zabezpieczenia antykorozyjne konstrukcji linowych.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Celem pracy **montera konstrukcji linowych stałych** jest budowa różnego rodzaju konstrukcji wyposażonych w liny. Monter konstrukcji linowych stałych dobiera liny do montażu zgodnie z dokumentacją techniczną i segreguje je zgodnie z przeznaczeniem. Sprawdza zakończenia lin przygotowanych do montażu.

Montuje liny główne i pomocnicze zgodnie z projektem montażu. Kontroluje napięcie lin zgodnie z obowiązującymi warunkami technicznymi. Monter konstrukcji linowych stałych dokonuje również kontroli izolatorów lin i ich zamocowania, nanosi zabezpieczenia antykorozyjne, prowadzi okresowe kontrole i przeglądy techniczne.

Monter konstrukcji linowych stałych może również przeprowadzać demontaże konstrukcji wyposażonych w liny. Realizując zadania zawodowe przestrzega wymagań jakościowych i ilościowych dotyczących stosowanych materiałów. Materiały stosuje ściśle zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumentacji technicznej i instrukcjach producentów.

Prace prowadzone są przeważnie na wysokości, należą do prac wymagających szczególnego zachowania rozwagi i ścisłej współpracy w zespole.

Sposoby wykonywania pracy

Monter konstrukcji linowych stałych wykonuje prace ręcznie oraz z zastosowaniem odpowiednich narzędzi, elektronarzędzi, sprzętów mechanicznych i urządzeń.

W pracy **monter konstrukcji linowych stałych** stosuje metody, techniki i procedury dotyczące m.in.:

- przygotowywania do montażu materiałów, elementów konstrukcji, akcesoriów,
- przygotowywania do montażu narzędzi, przyrządów, instrumentów, a także sprzętu pomocniczego,
- montażu i demontażu lin oraz elementów zabezpieczenia lin,
- transportowania na placu budowy materiałów i elementów przeznaczonych do montażu,
- wykonywania zabezpieczeń antykorozyjnych konstrukcji linowych stałych,
- prowadzenia przeglądów, wykonywania prac konserwacyjnych i naprawczych konstrukcji linowych stałych,
- kontrolowania na bieżąco wykonywanego przez siebie montażu i demontażu,
- oceniania jakości wykonania montażu i demontażu elementów konstrukcji linowych stałych i zabezpieczeń antykorozyjnych,
- wykonywania przedmiaru⁹ i obmiaru⁶ robót,
- obliczania zapotrzebowania na materiały i rozliczania kosztów robót.

WAŻNE:

Monter konstrukcji linowych stałych wykonuje pracę zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Monter konstrukcji linowych stałych pracuje w zróżnicowanych warunkach pracy. Część prac związanych z przygotowaniem konstrukcji i lin do montażu może wykonywać w pomieszczeniach warsztatu lub na wolnym powietrzu na poziomie terenu, lecz przeważającą część prac wykonuje na wysokości na wolnym powietrzu.

Często praca wykonywana jest w pozycji wymuszonej, w miejscach trudno dostępnych, w zmiennych warunkach atmosferycznych oraz na znacznych wysokościach. Wymaga wspinania się, podnoszenia, przenoszenia elementów konstrukcji. Praca na wolnym powietrzu wiąże się z oddziaływaniem zmiennych warunków atmosferycznych. W okresie letnim jest to oddziaływanie promieni słonecznych i wysokich temperatur, a w pozostałych porach roku wiatru, przeciągów i obniżonej temperatury otoczenia.

WAŻNE:

Podczas wykonywania prac montażowych na wysokości i dodatkowo w pozycji wymuszonej, należy zwracać uwagę na konieczność organizowania takiego systemu pracy, aby nie dopuścić do zmęczenia, przykurczów mięśni i drętwienia kończyn lub utraty równowagi.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Monter konstrukcji linowych stałych w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- klucze do skręcania śrub,
- zwory¹⁶,
- klamry montażowe³,
- wiertarki,
- palnik gazowy,
- liny,
- zawiesia montażowe¹⁴,
- belki montażowe,
- zblocza¹⁵,
- wielokrążki¹³,
- dźwigniki¹,
- wciągarki¹²,
- żurawie montażowe¹⁷,
- rusztowania i pomosty robocze¹¹,
- rozpory montażowe¹⁰,
- odciągi linowe⁷,
- miarki i taśmy miernicze,
- poziomnice⁸,
- niwelator⁵.

Organizacja pracy

Monter konstrukcji linowych stałych pracuje w zespole pod nadzorem brygadzysty. W zakresie wykonywania prac współpracuje z nadzorem technicznym oraz geodetą. W zależności od zakresu prac i innych warunków określonych w projekcie montażu konstrukcji, a także nieprzewidzianych sytuacji, praca przebiega w systemie jedno- lub dwuzmianowym.

Monter konstrukcji linowych stałych często bywa delegowany do pracy poza miejscem zamieszkania, na terenie inwestycji lub budowy.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Monter konstrukcji linowych stałych jest narażony m.in. na:

- upadek z wysokości,
- porażenie prądem,
- hałas pochodzący z maszyn i prac remontowo-budowlanych,
- zapylenie powstające podczas czyszczenia konstrukcji stalowej, działające drażniąco na drogi oddechowe,
- alergie lub zatrucia w wyniku działania preparatów, oparów i substancji niebezpiecznych zawartych w materiałach do wykonywania zabezpieczeń antykorozyjnych,
- możliwość wystąpienia urazów ciała na skutek przenoszenia lub podnoszenia materiałów budowlanych oraz obsługi urządzeń i narzędzi ręcznych i mechanicznych,
- poślizgnięcie, spowodowane nierówną powierzchnią na placu budowy,
- wychłodzenie lub przegrzanie wynikające ze zmiennych warunków atmosferycznych.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **monter konstrukcji linowych stałych** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność narządu wzroku i słuchu,
- sprawność zmysłu węchu,
- sprawność zmysłu dotyku,
- sprawność układu oddechowego,
- sprawność narządów równowagi;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- zręczność rąk,
- zręczność palców,
- rozróżnianie barw,
- spostrzegawczość,
- ostrość wzroku i słuchu,
- powonienie,
- czucie dotykowe,
- zmysł równowagi,
- brak lęku przed wysokością;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,

- podzielność uwagi,
- wyobraźnia przestrzenna,
- uzdolnienia techniczne,
- rozumowanie logiczne,
- zdolność do przestrzegania reguł, przepisów i standardów;

w kategorii cech osobowościowych

- wytrzymałość na długotrwały wysiłek,
- rzetelność,
- dokładność,
- samodzielność,
- samokontrola,
- wysoka samodyscyplina,
- łatwość przechodzenia z jednej czynności na drugą,
- gotowość, podporządkowania się,
- gotowość do pracy w nieprzyjemnych (różnych) warunkach środowiskowych,
- dbałość o jakość pracy,
- zainteresowania techniczne.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

W zawodzie **monter konstrukcji linowych stałych** wymagana jest wysoka sprawność fizyczna, układu kostno-stawowego i mięśniowego, zmysł równowagi, dobry wzrok i słuch, co umożliwia wykonywanie prac związanych z montowaniem konstrukcji linowych, szczególnie na wysokości.

Przeciwwskazaniami do pracy w zawodzie są zaburzenia równowagi, niepełnosprawność ruchowa, lęk wysokości, choroby centralnego układu nerwowego, zaburzenia neurologiczne, wady wzroku niepodlegające korekcji, znaczne wady słuchu, choroby układu oddechowego.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **monter konstrukcji linowych stałych** preferowane jest wykształcenie zawodowe (branżowa szkoła I stopnia – dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w zawodach budowlanych lub mechanicznych, a także rzemieślnicze przygotowanie zawodowe w zawodzie pokrewnym monter konstrukcji budowlanych.

Pracodawcy często zatrudniają do prac pomocniczych w tym zawodzie osoby posiadające wykształcenie podstawowe, ale wówczas wymagane jest szkolenie praktyczne (przyuczenie do zawodu) na stanowisku pracy.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **monter konstrukcji linowych stałych** ułatwiają:

- udokumentowane wykształcenie zawodowe w branży budowlanej (branżowa szkoła I i/lub II stopnia) w zawodach budowlanych i mechanicznych,
- posiadanie świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego w zawodzie pokrewnym monter konstrukcji budowlanych, nadawanych w ramach rzemieślniczego przygotowania zawodowego, po zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze,
- posiadanie potwierdzonych kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie (szkolnym) pokrewnym monter konstrukcji budowlanych, po zdaniu egzaminów organizowanych przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- suplementy Europass (w języku polskim i angielskim) do ww. dokumentów.

Dodatkowym atutem przy zatrudnieniu montera konstrukcji linowych stałych jest posiadanie:

- uprawnień spawacza,
- uprawnień dozorowych do obsługi niektórych urządzeń i maszyn,
- uprawnień do obsługi urządzeń kontrolno-pomiarowych,
- ukończonego kursu hakowego (poddźwignicowego),
- prawa jazdy kategorii B.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pracownik w zawodzie **monter konstrukcji linowych stałych** może:

- rozpocząć pracę na stanowisku pomocniczym, a następnie wraz z nabyciem doświadczenia zawodowego awansować na samodzielne stanowisko w brygadzie montażowej,
- po nabyciu dalszego doświadczenia zawodowego, posiadając zdolności i umiejętności organizacyjne oraz pracy z ludźmi – awansować na stanowisko brygadzysty nadzorującego pracę małego zespołu pracowników,
- dalej kształcić się w szkole branżowej II stopnia lub technikum np. w zawodzie technik budownictwa, a po zdaniu matury i uzyskaniu świadectwa dojrzałości kontynuować naukę na uczelni wyższej (kierunek budowlany) i awansować na stanowisko kierownicze,
- rozszerzać swoje kompetencje zawodowe poprzez kształcenie i/lub szkolenie w zawodach pokrewnych,
- doskonalić swoje umiejętności uczestnicząc w branżowych szkoleniach,
- założyć i prowadzić własną działalność gospodarczą w zakresie montażu konstrukcji linowych stałych, konstrukcji metalowych w budownictwie,
- zostać właścicielem firmy i prowadzić własną działalność gospodarczą,
- doskonalić swoje umiejętności uczestnicząc w branżowych szkoleniach.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **monter konstrukcji linowych stałych** nie ma bezpośredniej możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w ramach edukacji formalnej i pozaformalnej.

Istnieje możliwość potwierdzania kompetencji przydatnych do wykonywania zawodu monter konstrukcji linowych stałych w ramach kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie (szkolnym) pokrewnym monter konstrukcji budowlanych, w ramach kwalifikacji BD.16 Montaż konstrukcji budowlanych.

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji w zawodzie oferuje:

- system nauki zawodu w rzemiośle, który umożliwi zdobycie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w pokrewnym zawodzie (pozaszkolnym) monter konstrukcji budowlanych. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski, wydawane po zdaniu egzaminu czeladniczego, a następnie mistrzowskiego w Izbach Rzemieślniczych,
- kształcenie na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w zakresie kwalifikacji BD.16 Montaż konstrukcji budowlanych. Świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie monter konstrukcji budowlanych można uzyskać po zdaniu egzaminu z tej kwalifikacji przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną.

Innymi formami potwierdzania kompetencji montera konstrukcji linowych stałych mogą być:

- udokumentowane doświadczenie zawodowe nabyte w miejscu pracy,
- certyfikaty lub zaświadczenia odbycia szkoleń branżowych (np. w okręgowych izbach inżynierów, stowarzyszeniach i organizacjach branżowych).

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **monter konstrukcji linowych stałych** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Monter konstrukcji budowlanych ^S	711102
Monter konstrukcji stalowych	721404
Monter / konserwator kolei linowych, wyciągów narciarskich i zjeżdżalni grawitacyjnych	721501

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **monter konstrukcji linowych stałych** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Transportowanie i składowanie materiałów do montażu konstrukcji linowych stałych na placu budowy.
- Z2 Przygotowywanie elementów konstrukcji oraz sprzętu pomocniczego do montażu.
- Z3 Wykonywanie montażu i/lub demontażu konstrukcji linowych stałych, umocowania lin i zabezpieczeń antykorozyjnych.
- Z4 Wykonywanie okresowych przeglądów, konserwacji i napraw konstrukcji linowych stałych.
- Z5 Kontrolowanie procesu oraz ocena jakości wykonywania montażu i/lub demontażu konstrukcji linowych stałych, umocowania lin i zabezpieczeń antykorozyjnych.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Montowanie, konserwowanie i naprawianie konstrukcji linowych stałych

Kompetencja zawodowa Kz1: Montowanie, konserwowanie i naprawianie konstrukcji linowych stałych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Transportowanie i składowanie materiałów do montażu konstrukcji linowych stałych na placu budowy	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska w zakresie transportowania i składowania elementów przeznaczonych do montażu konstrukcji linowych stałych; Metody transportu ręcznego i mechanicznego elementów przeznaczonych do montażu konstrukcji linowych stałych; Zasady działania i obsługi urządzeń do transportu ręcznego i mechanicznego oraz montażu konstrukcji linowych stałych; Zasady składowania elementów przeznaczonych do montażu konstrukcji linowych stałych. 	<ul style="list-style-type: none"> Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska podczas transportowania i składowania elementów przeznaczonych do montażu konstrukcji linowych stałych; Dobierać metody transportu różnych elementów przeznaczonych do montażu konstrukcji linowych stałych; Dobierać urządzenia do transportu elementów przeznaczonych do montażu konstrukcji linowych stałych; Obsługiwać urządzenia do transportu elementów przeznaczonych do montażu konstrukcji linowych stałych; Przestrzegać zasad składowania elementów przeznaczonych do montażu konstrukcji linowych stałych.

Z2 Przygotowywanie elementów konstrukcji oraz sprzętu pomocniczego do montażu	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska w zakresie przygotowywania elementów konstrukcji i materiałów pomocniczych do montażu konstrukcji linowych stałych; Zasady przygotowywania elementów i materiałów do montażu konstrukcji linowych stałych; Zasady przygotowywania i korzystania z akcesoriów, instrumentów, przyrządów oraz sprzętu pomocniczego do montażu konstrukcji linowych stałych na budowie; Zasady korzystania z dokumentacji technicznej i rysunków montażowych. 	<ul style="list-style-type: none"> Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska w zakresie przygotowywania elementów konstrukcji i materiałów pomocniczych do montażu konstrukcji linowych stałych; Przygotowywać elementy konstrukcji oraz materiały pomocnicze do montażu konstrukcji linowych stałych zgodnie z zasadami; Dobierać liny zgodnie z dokumentacją techniczną; Segregować liny zgodnie z ich przeznaczeniem; Przygotowywać do zastosowania przy montażu instrumenty, przyrządy i sprzęt pomocniczy; Dobierać odpowiednie instrumenty, przyrządy i sprzęt pomocniczy do montażu konstrukcji linowych stałych na budowie; Posługiwać się dokumentacją techniczną i rysunkami montażowymi niezbędnymi do przygotowywania elementów i materiałów do montażu konstrukcji linowych stałych.

Z3 Wykonywanie montażu i/lub demontażu konstrukcji linowych stałych, umocowania lin i zabezpieczeń antykorozyjnych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska w zakresie 	<ul style="list-style-type: none"> Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska

<p>montażu i demontażu konstrukcji linowych stałych, wykonywania umocowania lin i zabezpieczeń antykorozyjnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podstawowe zasady rysunku budowlanego i dokumentacji budowlanej w zakresie montażu konstrukcji linowych stałych; • Zasady korzystania z instrumentów i przyrządów kontrolno-pomiarowych stosowanych podczas montażu konstrukcji linowych stałych; • Zasady działania urządzeń pomocniczych do montażu konstrukcji linowych stałych; • Warunki techniczne montażu konstrukcji linowych stałych; • Zasady montażu konstrukcji linowych stałych; • Zasady i metody wykonywania zabezpieczeń umocowania lin; • Zasady, metody i technologie wykonywania zabezpieczeń antykorozyjnych lin; • Zasady demontażu konstrukcji linowych stałych. 	<p>podczas montażu i demontażu konstrukcji linowych stałych, wykonywania umocowania lin i zabezpieczeń antykorozyjnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykonywać i odczytywać proste szkice rysunkowe pomocne przy wykonywaniu zadań montażowych; • Posługiwać się dokumentacją techniczną stosowaną w budownictwie, w zakresie montażu konstrukcji linowych stałych; • Wykonywać pomiary podczas montażu konstrukcji linowych stałych; • Obsługiwać urządzenia pomocnicze podczas montażu konstrukcji linowych stałych; • Wykonywać montaż lin głównych i pomocniczych zgodnie z zasadami; • Wykonywać zabezpieczenia mocowania lin zgodnie z zasadami; • Sprawdzać zgodność napięcia poszczególnych lin z warunkami technicznymi; • Sprawdzać stan techniczny izolatorów lin; • Wykonywać zabezpieczenia antykorozyjne lin i elementów konstrukcji linowych stałych zgodnie z zasadami; • Dobierać metody i technologie wykonywania zabezpieczeń antykorozyjnych lin; • Wykonywać demontaż konstrukcji linowych stałych zgodnie z zasadami.
---	--

Z4 Wykonywanie okresowych przeglądów, konserwacji i napraw konstrukcji linowych stałych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska w zakresie prowadzenia prac konserwacyjnych i naprawczych konstrukcji linowych stałych; • Zasady, metody i narzędzia do wykonywania przeglądów i prac konserwacyjnych konstrukcji linowych stałych; • Zasady, metody i narzędzia do wykonywania prac naprawczych konstrukcji linowych stałych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska podczas prowadzenia prac konserwacyjnych i naprawczych konstrukcji linowych stałych; • Przestrzegać zasad wykonywania przeglądów i prac konserwacyjnych konstrukcji linowych stałych; • Dobierać odpowiednie metody i narzędzia do wykonywania przeglądów i prac konserwacyjnych konstrukcji linowych stałych; • Przestrzegać zasad wykonywania prac naprawczych konstrukcji linowych stałych; • Dobierać odpowiednie metody i narzędzia do wykonywania prac naprawczych konstrukcji linowych stałych.

Z5 Kontrolowanie procesu oraz ocena jakości wykonywania montażu i/lub demontażu konstrukcji linowych stałych, umocowania lin i zabezpieczeń antykorozyjnych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i warunki techniczne wykonywania i odbioru robót montażowych konstrukcji linowych stałych; 	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzegać zasad i warunków technicznych wykonywania i odbioru robót montażowych konstrukcji linowych stałych;

<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i warunki techniczne wykonania i odbioru zabezpieczeń antykorozyjnych konstrukcji linowych stałych; • Zasady odbioru jakości umocowania lin konstrukcji linowych stałych; • Zasady odbioru jakości montażu i konstrukcji linowych stałych; • Zasady oceny jakości wykonania zabezpieczeń antykorozyjnych konstrukcji linowych stałych.	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzegać zasad i warunków technicznych wykonywania i odbioru robót izolacyjnych konstrukcji linowych stałych; • Stosować zasady oceny jakości umocowania lin i montażu konstrukcji linowych stałych; • Przestrzegać zasad oceny jakości wykonanych zabezpieczeń antykorozyjnych.
---	--

3.3. Kompetencje społeczne

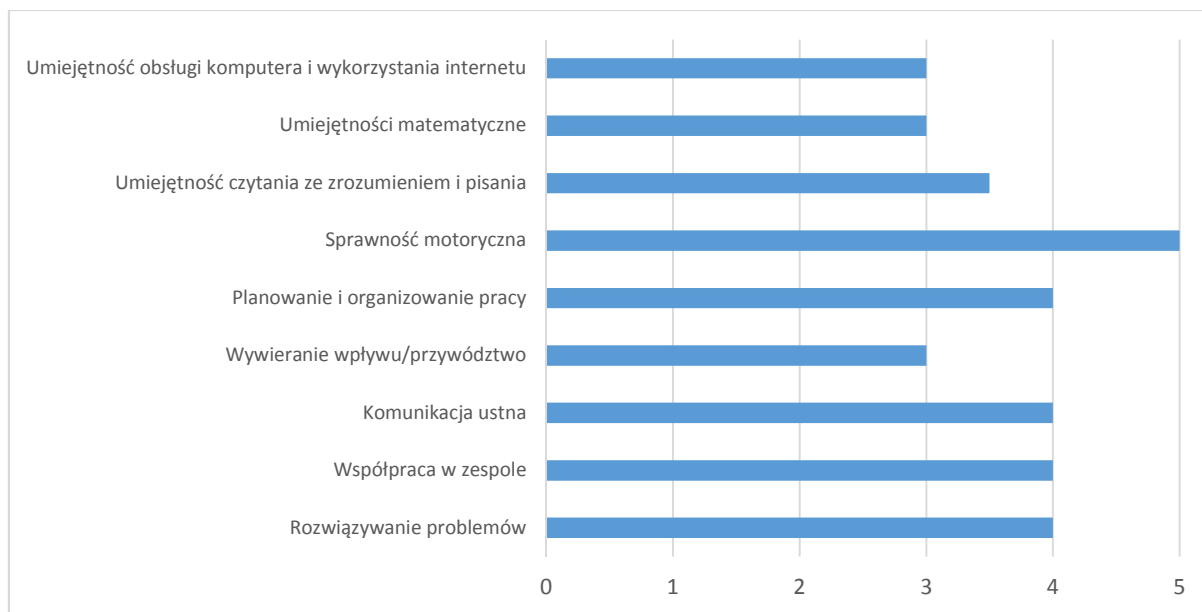
Pracownik w zawodzie **monter konstrukcji linowych stałych** powinien mieć kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań oraz za powierzony sprzęt i narzędzia wykorzystywane na stanowisku pracy.
- Podejmowania działania częściowo samodzielnie i współdziałania w zorganizowanych warunkach na stanowisku montera konstrukcji linowych stałych.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową i obowiązującymi przepisami w branży budowlanej.
- Podnoszenia własnych kompetencji zawodowych w kontekście nowych rozwiązań technologicznych w zakresie wykonywania montażu i/lub demontażu, konserwacji i napraw konstrukcji linowych stałych.
- Oceniania i weryfikowania wykonywanych przez siebie prac w zakresie działalności związanej z wykonywaniem montażu i/lub demontażu, konserwacji i napraw konstrukcji linowych stałych.
- Dokonywania oceny zagrożenia zdrowia oraz życia podczas wykonywania montażu i/lub demontażu, konserwacji i napraw konstrukcji linowych stałych i podejmowania działań adekwatnych do stopnia zagrożenia.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **monter konstrukcji linowych stałych**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **monter konstrukcji linowych stałych**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **monter konstrukcji linowych stałych** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Zatrudnienie w zawodzie **monter konstrukcji linowych stałych** oferują m.in.:

- wyspecjalizowane firmy świadczące usługi w zakresie konstrukcji linowych na budowach budownictwa przemysłowego, hydrotechnicznego i innego specjalistycznego,
- przedsiębiorstwa budowlane m.in. przy wznoszeniu konstrukcji inżynierskich, robotach drogowych, budowie mostów podwieszanych i wiszących, kładek, masztów, kominów, chłodni kominowych, hal widowiskowo-sportowych, pawilonów wystawowych, hangarów, masztów, kominów z odciągami, wyciągów narciarskich, kolejek linowych, napowietrznych linii energetycznych i innych budowli inżynierskich,
- firmy świadczące usługi montażowe.

Monter konstrukcji linowych stałych może również prowadzić własną działalność gospodarczą i świadczyć usługi specjalistyczne związane z montażem i/lub demontażem, konserwacją i naprawą

konstrukcji linowych stałych na budowach budownictwa ogólnego, przemysłowego i specjalistycznego.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie **monter konstrukcji linowych stałych**.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu montera konstrukcji linowych stałych można uzyskać:

- podejmując kształcenie w branżowej szkole I stopnia w zawodzie pokrewnym monter konstrukcji budowlanych w ramach wyodrębnionej kwalifikacji BD.16 Montaż konstrukcji budowlanych;
- w ramach rzemieślniczego przygotowania zawodowego w zawodzie pokrewnym monter konstrukcji budowlanych;
- uczestnicząc w kwalifikacyjnym kursie zawodowym (dla osób dorosłych) w ramach kwalifikacji BD.16 Montaż konstrukcji budowlanych, który mogą prowadzić:
  - publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
  - niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,

- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy – Prawo przedsiębiorców.

Potwierdzenie kompetencji w ww. zawodzie odbywa się (również w trybie eksternistycznym) odpowiednio przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną lub Izbą Rzemieślniczą.

Szkolenie

Szkolenia i kursy doszkalające dla **monterów konstrukcji linowych stałych** organizują:

- pracodawcy w ramach wewnętrznych szkoleń na własne potrzeby (dla kandydatów do pracy i pracowników),
- instytucje szkoleniowe,
- agencje zatrudnienia,
- stowarzyszenia i organizacje branżowe realizujące szkolenia w zakresie robót montażowych.

Przykładowa tematyka szkoleń dotyczy:

- wykonywania montażu konstrukcji stalowych,
- wykonywania montażu konstrukcji linowych,
- obsługi sprzętu do montażu konstrukcji stalowych i linowych,
- zasad i przepisów BHP, ochrony środowiska i ochrony przeciwpożarowej przy robotach montażowych w zakresie aktualnych rozporządzeń i wytycznych.

Z reguły organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcanie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2018 r.) osób pracujących w zawodzie **monter konstrukcji linowych stałych** jest bardzo zróżnicowane i wynosi od 2500 zł do 7000 złotych brutto miesięcznie. Monterzy wykonujący pracę na wysokości z wykorzystaniem osprzętu asekuracyjnego alpinistycznego mogą uzyskać zarobki powyżej 7000 złotych brutto miesięcznie.

Poziom wynagrodzeń uzależniony jest m.in. od:

- wykształcenia i doświadczenia zawodowego,

- szczegółowego zakresu zadań i zajmowanego stanowiska,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- wielkości firmy zatrudniającej lub rozmiarów własnej działalności,
- liczby i wielkości konkurencyjnych podmiotów działających na tym samym terenie i w tym samym obszarze,
- regionu Polski,
- wielkości aglomeracji,
- koniunktury w branży budowlanej.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczecblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **monter konstrukcji linowych stałych** możliwe jest zatrudnianie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia,
- słabosłyszących (03-L), pod warunkiem zapewnienia im odpowiedniej pomocy technicznej oraz właściwego przygotowania środowiska i stanowiska pracy,
- z niewielkimi zaburzeniami mowy (03-L), pod warunkiem zapewnienia im odpowiedniej pomocy technicznej oraz właściwego przygotowania środowiska i stanowiska pracy.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10.2018 r.

- Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług (Dz. U. poz. 868, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1570, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1348).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 sierpnia 2005 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne (Dz. U. Nr 157, poz. 1318).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 401).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z późn. zm.).

- PN-EN 358:2019-01 - wersja angielska: Indywidualny sprzęt ochronny ustalający pozycję podczas pracy i zapobiegający upadkom z wysokości. Pasy ustalające pozycję podczas pracy i ograniczające przemieszczanie oraz linki ustalające pozycję podczas pracy.
- PN-EN ISO 12944-1:2018-01 - wersja angielska: Farby i lakiery. Ochrona przed korozją konstrukcji stalowych za pomocą ochronnych systemów powłokowych. Część 1: Ogólne wprowadzenie.
- PN-EN 13374:2013-08: Tymczasowe systemy zabezpieczeń na krawędzi budynków. Warunki techniczne wyrobu. Metody badań.
- PN-EN 795:2012: Ochrona przed upadkiem z wysokości. Urządzenia kotwiczące.
- PN-EN 354:2006 - wersja angielska: Indywidualny sprzęt chroniący przed upadkiem z wysokości. Linki bezpieczeństwa.
- PN-EN 355:2003 - wersja angielska: Indywidualny sprzęt chroniący przed upadkiem z wysokości. Amortyzatory.
- PN-EN 361:2003 - wersja angielska: Indywidualny sprzęt chroniący przed upadkiem z wysokości. Szelki bezpieczeństwa.
- PN-EN 353-2:2003 - wersja angielska: Indywidualny sprzęt chroniący przed upadkiem z wysokości. Urządzenia samozaciskowe z giętką prowadnicą.

Literatura branżowa:

- Leksykon naukowo techniczny (pr. zbiorowa). Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 2004.
- Panas J. (red.): Nowy poradnik majstra budowlanego. Arkady, Warszawa 2008.
- Popek M., Wapińska B.: Budownictwo ogólne. Podręcznik. WSiP, Warszawa 2012.
- Skowroński W. (red.): Ilustrowany leksykon architektoniczno-budowlany. Arkady, Warszawa 2008.
- Substyk M.: Utrzymanie i kontrola okresowa obiektów budowlanych. ODDK, Gdańsk 2012.
- Szczęch K., Bukala W.: Bezpieczeństwo i higiena pracy. Podręcznik do kształcenia zawodowego. WSiP, Warszawa 2012.
- Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych, Poradnik projektanta, kierownika budowy i inspektora nadzoru. Verlag Dashofer, Warszawa 2004.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Czasopismo branżowe „Murator”: <http://miesiecznik.murator.pl>
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie monter konstrukcji budowlanych:
https://www.cke.edu.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/711102.pdf
- Miesięcznik wydawany przez Polską Izbę Inżynierów Budownictwa „Inżynier budownictwa”:
<http://www.inzynierbudownictwa.pl>
- Polski Komitet Normalizacyjny: <https://www.pkn.pl>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Sektorowa Rama Kwalifikacji w Budownictwie (SRK-Bud):
<http://kwalifikacje.edu.pl/sektorowa-rama-kwalifikacji-w-budownictwie-srk-bud>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Związek Rzemiosła Polskiego - Wykaz standardów egzaminacyjnych: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.

Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”,
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.

Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Dźwignik	Urządzenie dźwigowe do podnoszenia obiektów, zwykle na niewielką wysokość. Inaczej: podnośnik.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Skowroński W. (red.): Ilustrowany leksykon architektoniczno-budowlany. Arkady, Warszawa 2008
2	Kausza	Kształtka metalowa lub z tworzywa sztucznego umieszczana w uchu liny wykonanej na jej zakończeniu. Zabezpiecza linę przed przetarciem.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Skowroński W. (red.): Ilustrowany leksykon architektoniczno-budowlany. Arkady, Warszawa 2008
3	Klamra montażowa	Element zwykle stalowy z płaskownika lub innego pręta, wykonany w kształcie litery U, stosowany przy wszelkiego rodzaju złączach.	Skowroński W. (red.): Ilustrowany leksykon architektoniczno-budowlany. Arkady, Warszawa 2008
4	Konstrukcja linowa stała	Konstrukcja inżynierska zawieszona, podwieszona lub umocowana linami stalowymi (np. most wiszący na linach).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Skowroński W. (red.): Ilustrowany leksykon architektoniczno-budowlany. Arkady, Warszawa 2008
5	Niwelator	Przyrząd geodezyjny służący do wykonywania pomiarów wysokościowych.	Skowroński W. (red.): Ilustrowany leksykon architektoniczno-budowlany. Arkady, Warszawa 2008
6	Obmiar	Wyliczenie ilościowo-wartościowe robót, przeprowadzane na podstawie rzeczywistego stanu po ich wykonaniu.	Leksykon naukowo techniczny (pr. zbiorowa): Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 2004
7	Odciąg linowy	Konstrukcja linowa ze stali stosowana do mocowania oraz utrzymania w niezmięnionej pozycji smukłego obiektu budowlanego, przede wszystkim masztów.	Skowroński W. (red.): Ilustrowany leksykon architektoniczno-budowlany. Arkady, Warszawa 2008
8	Poziomnica	Przyrząd służący do ustalania odchylenia od położenia pionowego i poziomego.	Skowroński W. (red.): Ilustrowany leksykon architektoniczno-budowlany. Arkady, Warszawa 2008
9	Przedmiar	Opis robót w kolejności ich wykonania z podaniem ilości jednostek przedmiarowych robót, wynikający z dokumentacji projektowej.	Leksykon naukowo techniczny (pr. zbiorowa): Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 2004

10	Rozpora montażowa	Pręt konstrukcyjny przenoszący siły ściskające, którego głównym zadaniem jest utrzymanie stałej odległości między rozpiętymi elementami.	Skowroński W. (red.): Ilustrowany leksykon architektoniczno-budowlany. Arkady, Warszawa 2008
11	Rusztowania i pomosty robocze	Rusztowania budowlane, na którego pomostach roboczych pracują robotnicy oraz umieszczone są urządzenia i materiały budowlane w trakcie robót. Rozróżnia się między innymi stojakowe, drabinowe, wiszące, wspornikowe, a także specjalne, np. warszawskie, składane nożycowe, teleskopowe, ruchome, przejezdne.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Skowroński W. (red.): Ilustrowany leksykon architektoniczno-budowlany. Arkady, Warszawa 2008
12	Wciągarka	Inaczej dźwignica lub wciągnik, zamocowana w sposób stały do fundamentu lub innej dźwignicy (żurawia, suwnicy). Składa się z ramy oraz przekładni i bębna z liną albo z koła łańcuchowego z łańcuchem. Może być z napędem ręcznym lub mechanicznym. Wciągnik to wciągarka zawieszona na przesuwym wózku albo na haku.	Skowroński W. (red.): Ilustrowany leksykon architektoniczno-budowlany. Arkady, Warszawa 2008
13	Wielokrążek	Układ cięgien i krążków umożliwiający przełożenie siły, dzięki któremu można np. podnieść duży ciężar działając mniejszą siłą.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Skowroński W. (red.): Ilustrowany leksykon architektoniczno-budowlany. Arkady, Warszawa 2008
14	Zawiesie montażowe	Urządzenie stosowane do zawieszania przeznaczonego do montażu elementu konstrukcyjnego na haku (zawiesia linowe, belkowo-linowe, kleszczowe i inne).	Skowroński W. (red.): Ilustrowany leksykon architektoniczno-budowlany. Arkady, Warszawa 2008
15	Zblocze	Element urządzenia dźwigowego służący do zaczepiania ładunku poprzez zawiesie. Składa się z krążka linowego, jarzma i haka. Całość zawieszona jest na linie nośnej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Skowroński W. (red.): Ilustrowany leksykon architektoniczno-budowlany. Arkady, Warszawa 2008
16	Zwora	Pręt o kształcie litery "U", zwykle metalowy, łączący dwa przedmioty. Inaczej: klamra montażowa.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Skowroński W. (red.): Ilustrowany leksykon architektoniczno-budowlany. Arkady, Warszawa 2008
17	Żuraw montażowy	Sprzęt służący do montażu konstrukcji. Występuje m.in. jako żuraw stały lub jezdniowy (gąsienicowy, kołowy, samochodowy).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Skowroński W. (red.): Ilustrowany leksykon architektoniczno-budowlany. Arkady, Warszawa 2008

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.